

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 23 lutego 2012 r.

DOLiS/DEC- 154/12
dot.: [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), art. 5, art. 12 pkt 2 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 159 oraz art. 161 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku M Sp. z o.o., o nakazanie Panu M.R. - przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą R – udostępnienia danych osobowych osoby (abonenta usługi dostępu do sieci Internet), która w dniu [...] czerwca 2010 r. o godz.: [...]:00 z adresu IP [...] połączyła się z siecią Internet i zamieściła na stronie internetowej [...] określony, anonimowy wpis na temat M Sp. z o.o., w zakresie obejmującym jej imię, nazwisko i adres,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek M Sp. z o.o., (Spółka), reprezentowanej przez Pana B.C. – radcę prawnego z Kancelarii Radców prawnych D Sp. j., o nakazanie Panu M.R. - przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą R (R) – udostępnienia danych osobowych osoby (abonenta usługi dostępu do sieci Internet), która w dniu [...] czerwca 2010 r. o godz.: [...]:00 z adresu [...] połączyła się z siecią Internet i zamieściła na stronie internetowej [...] określony, anonimowy wpis na temat Spółki, w zakresie obejmującym imię, nazwisko i adres ww. osoby. Spółka uzasadniła swoje żądanie zamiarem zainicjowania przeciwko osobie, której dotyczą wnioskowane informacje postępowania sądowego celem dochodzenia wobec niej roszczeń związanych z zarzucaną jej bezprawną ingerencją w sferę dóbr osobistych Spółki - na podstawie art. 24 w zw. z art. 43 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Zdaniem Spółki bowiem, kwestionowany wpis godzi w jej prawnie chronione dobra osobiste. Ponadto Spółka rozważa wystąpienie przeciwko autorowi kwestionowanego wpisu z prywatnym aktem oskarżenia w związku z zarzucanym

mu popełnieniem – na skutek kwestionowanego wpisu – czynu zabronionego stypizowanego w art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Pełnomocnik Spółki załączył do ww. wniosku wydruk ze strony internetowej [...] obejmujący kwestionowany wpis na jej temat. Rzeczony komentarz zamieszczony został na omawianej stronie w ramach wątku „[...]” i dotyczył firmy określanej mianem „[...]”.

Jak ustaliła Spółka, adres IP komputera, z którego zamieszczono w serwisie [...] kwestionowany komentarz, należy do R. W tej sytuacji Spółka skierowała do R dwa kolejne pisemne wnioski: z dnia [...] grudnia 2010 r. i z dnia [...] marca 2011 r. o cyt.: „(...) udostępnienie danych osobowych użytkownika, który umieścił na forum [...] wpis pod pseudonimem [...] dnia [...] czerwca 2010 roku o godzinie [...] :00 łącząc się z siecią Internet z wykorzystaniem numeru IP [...] w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu abonenta oferowanej przez państwa usługi dostępu do Internetu (...)”. Jako podstawę prawną swego żądania Spółka wskazała art. 29 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą. Powyższe wnioski pozostawione zostały bez odpowiedzi. W tej sytuacji, powołując się na art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy o ochronie danych osobowych, Spółka wystąpiła do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z wnioskiem o nakazanie R udostępnienia żądanych danych osobowych

W zawierających wyjaśnienia odnośnie okoliczności przedmiotowej sprawy kolejnych pismach: z dnia [...] listopada 2011 r., z dnia [...] listopada 2011 r. i z dnia [...] grudnia 2011 r. R poinformował, że przetwarza wnioskowane przez Spółkę informacje na temat podmiotu, który w dniu [...] czerwca 2010 r. o godz.: [...] :00 z adresu IP [...] połączył się z siecią Internet i zamieścił na stronie internetowej [...] kwestionowany, anonimowy wpis na temat Spółki jak również, że odnoszą się one do osoby fizycznej. R wskazał zarazem, że rzeczony dane dotyczą osoby, na rzecz której cyt.: „(...) Przedsiębiorstwo R świadczy i świadczył (tj. [...] czerwca 2010 r.) (...) usługę dostępu do sieci Internet (...)”. Dodatkowo R przedstawił kopię wydanego przez Prezydenta Miasta K „Zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej” z dnia [...] września 2009 r. potwierdzającego, że prowadzona przez ww. podmiot działalność gospodarcza obejmuje m. in. działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej, działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej, działalność w zakresie telekomunikacji satelitarnej, działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji, działalność związaną z zarządzaniem urządzeniami teleinformatycznymi oraz pozostałą działalnością usługową w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. R przyznał zarazem, że odmówił Spółce udostępnienia wnioskowanych przez nią danych, uznając jej żądanie za niezasadne.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Wniosek Spółki o udostępnienie jej interesujących ją danych osobowych nie może zostać przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych uwzględniony.

Zasadniczym warunkiem dopuszczalności każdej czynności mieszczącej się w pojęciu przetwarzania danych osobowych (art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych), w tym także ich udostępnienia, czy pozyskania jest spełnienie którejkolwiek z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 ustawy. Powołany przepis zezwala na przetwarzanie danych wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą

(pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Ustawa o ochronie danych osobowych w jej brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej na mocy art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497) zezwalała ponadto administratorowi danych osobowych na ich udostępnienie w celach innych niż włączenie do zbioru, osobom lub podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa (art. 29 ust. 1 ustawy). Dane osobowe, z wyłączeniem danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, mogły być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, pod warunkiem, że w sposób wiarygodny uzasadniły one potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie wiązało się z naruszeniem praw i wolności osób, których dane dotyczą (art. 29 ust. 2 ustawy). W sytuacjach objętych hipotezą art. 29 ustawy, zastosowanie znajdował ten właśnie przepis – jako szczególny wobec art. 23 ustawy. Powołana regulacja dotyczyła bowiem tylko części sytuacji przewidzianych w art. 23 - zajmowała się tylko jedną z postaci przetwarzania danych (ich udostępnianiem), a ponadto odnosiła się wyłącznie do kwestii udostępniania danych w celach innych niż włączenie do zbioru (por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” wydanie III Zakamycze 2004 str. 594 i nast.). Na mocy art. 1 pkt 7 wspomianej ustawy o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw, omawiany art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych został jednak uchylony. Jednocześnie art. 5 powołanej ustawy zmieniającej ustawę o ochronie danych osobowych nakazał, aby do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (a zatem przed dniem 7 marca 2011 r.), stosować przepisy dotychczasowe (a zatem także obowiązujący dotychczas art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych).

Odnosząc powyższe do okoliczności przedmiotowej sprawy wskazać należy, że jakkolwiek zrozumiałym jest, że Spółka zwracając się do R o udostępnienie interesujących ją danych osobowych powołała się na brzmienie art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych (w czasie wystąpienia przez Spółkę do R z pierwszym wnioskiem o udostępnienie danych osobowych – tj. z wnioskiem z dnia [...] grudnia 2010 r. – omawiany przepis nadal obowiązywał), zasadność wskazanego jej żądania w ramach niniejszego postępowania przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych (zainicjowanego wnioskiem Spółki z dnia [...] września 2011 r.) nie podlega już badaniu w świetle tego przepisu (zgodnie z regułą wyrażoną w art. 5 omówionej ustawy zmieniającej ustawę o ochronie danych osobowych). Jedynym aktualnie obowiązującym przepisem ustawy o ochronie danych osobowych normującym warunki pozyskania/ udostępnienia danych osobowych innych niż wymienione w art. 27 ust. 1, jest art. 23 ust. 1 tego aktu prawnego.

Decydującą z punktu widzenia rozpatrzenia przedmiotowej sprawy jest jednak okoliczność, iż wnioskowane przez Spółkę dane osobowe stanowią tajemnicę telekomunikacyjną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.). Są one bowiem przetwarzane przez R – jako podmiot świadczący na rzecz osoby, której one dotyczą usługę dostępu do sieci Internet – tj. jako operatora telekomunikacyjnego, w zbiorze abonentów.

W art. 159 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego statuowana jest tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana „*tajemnicą telekomunikacyjną*”, obejmująca swoim zakresem m. in. dane dotyczące użytkownika (pkt 1). Stosownie do brzmienia art. 159 ust. 2 Prawa

telekomunikacyjnego zakazane jest zapoznawanie się, utrwalanie, przechowywanie, przekazywanie lub inne wykorzystywanie treści lub danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu, chyba że: będzie to przedmiotem usługi lub będzie to niezbędne do jej wykonania (pkt 1), nastąpi za zgodą nadawcy lub odbiorcy, których dane te dotyczą (pkt 2), dokonanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej dla celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej (pkt 3), będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi (pkt 4). W myśl art. 159 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, z wyjątkiem przypadków określonych ustawą, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną narusza obowiązek zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej. Zgodnie z art. 161 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego z zastrzeżeniem ust. 2, treści lub dane objęte tajemnicą telekomunikacyjną mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te, zwane dalej „przetwarzaniem”, dotyczą usługi świadczonej użytkownikowi albo są niezbędne do jej wykonania. Przetwarzanie w innych celach jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych. Art. 160 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego obliguje do zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej w sieciach publicznych oraz podmioty z nim współpracujące. Na tle wskazanego przepisu bez wątplenia jako zobowiązanego do zachowania omawianej tajemnicy wskazać należy dostawcę usługi telekomunikacyjnej w sieciach publicznych (w niniejszej sprawie status taki ma R).

Art. 159 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 oraz art. 161 ust. 1 zd. 2 Prawa telekomunikacyjnego odwołują się do innych niż Prawo telekomunikacyjne ustaw i przepisów odrębnych, przyznających wprost podmiotom nieuczestniczącym w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej prawo do przetwarzania ściśle określonych kategorii informacji – wymienionych w art. 159 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego, pozyskiwanych od podmiotów prowadzących tego rodzaju działalność (działalność telekomunikacyjną). Zezwolenie to dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy przetwarzanie wskazanych kategorii informacji (informacji stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną) jest niezbędne dla realizacji ściśle określonych odrębnymi przepisami zadań. Tytułem przykładu wymienić można art. 20c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.) stanowiący wprost, iż w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw Policja może mieć udostępniane dane, o których mowa w art. 180c i 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”, oraz może je przetwarzać (ust. 1) a jednocześnie obligujący podmiot prowadzący działalność telekomunikacyjną do nieodpłatnego udostępnienia Policji tych danych (ust. 2). Podobnie art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675 z późn. zm.), wyraźnie i jednoznacznie dopuszcza przetwarzanie przez Straż Graniczną danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną – jednak wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw. Znamiennym jest przy tym, że wspomniane przepisy ustanawiają zarazem ściśle określone procedury pozyskiwania rzeczonych danych od podmiotów prowadzących działalność telekomunikacyjną.

Tymczasem art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych odnosi się generalnie do każdego administratora danych (a nie tylko do podmiotu mającego dostęp do tajemnicy telekomunikacyjnej) i do wszelkich danych osobowych innych niż wymienione w art. 27 ust. 1 ustawy (a nie do informacji stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną), zezwalając na ich przetwarzanie (w tym udostępnienie/ pozyskanie) w enumeratywnie wymienionych sytuacjach.

Mając na uwadze powyższe uznać należy, że powołane przepisy art. 159 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 oraz art. 161 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego przewidują dalej idącą ochronę danych osobowych, o których mowa w art. 159 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego, niż art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych – zezwalając na ich udostępnianie podmiotowi nieuczestniczącemu w działalności telekomunikacyjnej/ pozyskanie przez podmiot nieuczestniczący w takiej działalności pod warunkiem istnienia wyraźnego ustawowego upoważnienia w tym zakresie i wyłącznie wówczas, gdy jest to konieczne dla realizacji celów ściśle określonych obowiązującymi przepisami. W takiej natomiast sytuacji, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 5 ustawy o ochronie danych osobowych, zastosowanie znajdują przepisy przewidujące dalej idącą ochronę danych osobowych. Stosownie bowiem do brzmienia powołanego art. 5 ustawy o ochronie danych osobowych, jeżeli przepisy innych ustaw, które odnoszą się do przetwarzania danych, przewidują dalej idącą ich ochronę, niż wynika to z niniejszej ustawy, stosuje się przepisy tych ustaw.

Przepisy art. 159 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 oraz art. 161 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego – odnoszące się wyłącznie do tych informacji, które zostały wymienione w art. 159 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego – należy ponadto uznać za szczególne (*lex specialis*) w stosunku do ogólnej normy z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (*lex generalis*). Wykluczają one zatem stosowanie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych na zasadzie *lex specialis derogat legi generali*.

Z przyczyn opisanych powyżej, skierowany pod adresem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosek Spółki o nakazanie R udostępnienia danych osobowych osoby (abonenta usługi dostępu do sieci Internet), która w dniu [...] czerwca 2010 r. o godz.: [...]:00 z adresu IP [...] połączyła się z siecią Internet i zamieściła na stronie internetowej [...] kwestionowany, anonimowy wpis na temat Spółki, w zakresie obejmującym jej imię, nazwisko i adres, nie może zostać uwzględniony.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.